

er der derefter blevet fastlagt retningslinier dels for området for bødestraf og for frihedsstraf, dels for bødestraffens størrelse og frihedsstraffens længde.

Retsplejerådet er enig med strukturudvalget i, at færdselssager med spørgsmål om frakendelse af førerretten ligesom andre færdselsovertrædelser fuldt forsvarligt kan behandles uden medvirken af domsmænd.³⁾ Forslaget medfører ikke, at domsmandsinstitutionen helt mister kontakten med færdselssager. I de sager, hvor tiltalen alene eller tillige omfatter overtrædelse af straffeloven, navnlig §§ 241 og 249, stk. 2, skal også fremtidig efter en eventuel gennemførelse af forslaget domsmænd medvirke, såfremt sigtede ikke har aflagt tilståelse, således at sagen behandles efter retsplejelovens § 925. De alvorligste sager vil således fortsat være domsmandssager.

Spiritussager frembyder selv uden en fast promillegrænse i almindelighed ikke vanskelige bevisspørgsmål, og både strafudmåling og udmåling af eventuel frakendelsestid må nu siges at ligge i faste rammer, idet retspraksis efter lovændringen i sommeren 1971 blandt andet på grundlag af det af folketingets retsudvalg gennemsete cirkulære har fæstnet sig, således at der foreligger retningslinier for afgørelsen af det store flertal af typiske sager.

Antallet af sager om spirituskørsel er ca. 9.500 årligt (tilståelsessager og domsmandssager). Et så betydeligt antal af sager indenfor et område, hvor variationsmulighederne trods alt er begrænsede, medfører uundgåeligt, at der i retspraksis danner sig meget faste retningslinier både for bevisbedømmelsen og for sanktionsfastsættelsen. Også politiets efterforskning, der jo må følge domstolens krav til sagernes oplysning, får delvis karakter af en udfyldning af et ganske fast skema. Sagerne er derfor i almindelighed veloplyste, når de forelægges for retterne, og egentlig bevistvivl om skyldsspørgsmålet forekommer kun sjældent.

Sagerne om groft uforsvarlig kørsel frembyder en noget større indbyrdes forskellighed end spiritussagerne, som det fremgår af M. Johs. Mikkelsens oversigt over de forskellige frakendelsessituationer i bogen Groft

Uforsvarlig Kørsel, 1971. Antallet af sager udgør ca. 2.500 årligt (tilståelsessager og domsmandssager). Fastheden i bevisbedømmelse og sanktionsfastsættelse er derfor noget mindre udtalt på dette område.

Vedrørende spørgsmålet om dissenser i groft uforsvarlighedssager oplyser M. Johs. Mikkelsen, der har foretaget en indgående undersøgelse af praksis, i sin ovennævnte bog, side 11, note 6:

„Det er en udbredt forestilling, at en sådan stemmeafgivning“ (3-3 i landsretten) „som regel er udtryk for en konfrontation af landsrettens læge og juridiske elementer . . . Denne opfattelse er næppe rigtig . . . Min personlige erfaring er, at der ved stemmeafgivningen 3-3 om ikke ligefrem som regel så dog i hvert fald meget hyppigt forekommer både dommer- og domsmandsstemmer for hvert af de to standpunkter, medens en dissens på 2 stemmer næsten altid består af enten dommer- eller domsmandsstemmer.“

Rådets opfattelse er på linie hermed. I spiritussager forekommer dissenser sjældent, men når de forekommer, er det vist nok oftere tilfældet, at dissensen hidrører fra domsmændene.

Den nuancerigdom, der tidligere efter rådets opfattelse i for høj grad har præget udmålingspraksis i begge grupper af frakendelsessager, er nu tonet ned. Ankesystemet bevirker, at både grænserne for frakendelsesområdet og taksterne fastlægges af de overordnede retter, i sidste instans af højesteret. Stabiliseringen efter lovændringen i sommeren 1971 har også sat sit præg på anklagemyndighedens ankepolitik. Rigsadvokaten har over for rådet oplyst, at anklagemyndigheden i begge grupper af frakendelsessager i sin ankepolitik ikke nu tilstræber udvidelser af frakendelsesområdet.

Rådet finder således, at færdselssagerne nu ligger i så faste rammer, at domsmænds medvirken i frakendelsessagerne ikke længere er nødvendig. Overgang til pådømmelse af fagdommere alene kan ikke antages at ville føre til ændringer i den nuværende faste praksis. Selv om rådet finder, at sagerne bør behandles som politisager, bør dog reglerne

³⁾ Spørgsmålet om at gøre frakendelsessager til politisager har også været drøftet eller foreslået i artikler i Juristen 1970, side 287f af Erik Juulmann og 1971, side 189ff af Bent Unmack Larsen.